

Izhaja

vsak četrtek (po potrebi tudi večkrat) z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uradni listi »Mira« Velikovec, Koroško 5314

Rokopisi naj se sa strani lista napišejo, a naj bo prazni.

Rokopisi se ne vračajo. Dopisom je treba za priložiti pošto znam.

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIRA

Glasiló koroških Slovencev.

Velja

za celo leto K 20.—
» pol leta » 11.—
» četrt » » 6.—
» 1 mesec » 2.—
za inozemstvo primeroma več.
Naročnina se plačuje vnaprej.

Za oglašila se plačuje po 40 v, med besedilom po 80 v za 1 cm² vsakokrat, minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 60 v, za parte, zahvale in izjave po 80 v za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 20 v za besedo; debelo tiskano 40 v vsakokrat; minimum 4 K.

Za izvestilo pri upravnistvu 2 K posebej. Vprašanje je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravnistvo lista »Mira«, Prevalje, Koroško.

Leto XXXIX.

Prevalje, 18. maja 1920.

Št. 22

Mirovna pogodba z Nemško Avstrijo.

Člen 27.

—Z— „A. E. I. O. U.“ — Austria erit in orbe ultima! — Avstrija bo zadnja na svetu! Tako se je pisalo na avstrijskih grbih in gorje onemu, kateri bi o tem dvomil.

Člen 27. mirovne pogodbe je raztrgal starodavno Avstrijo ter določa meje Nemški Avstriji, ki je naslednica Avstrije. Da bomo pomen člena 27. prav razumeli, se moramo prej vprašati:

Kako velika je bila stara Avstrija z Ogrsko in koliko prebivalcev je štela?

Stara Avstrija z Ogrsko je merila nič manj kot 676.000 km². Pripadale so k njej sledeče dežele: Bukovina, Galicija, Šlezija, Češka, Morava, Spodnje in Gornje Avstrijsko, Štajerska, Solnograška, Tirolska, Predarlško, Primorsko, Trst, Istra, Koroška, Kranjska, Dalmacija, Ogrsko, Hrvatska in Slavonija, Bosna in Hercegovina. — Vse skupaj 22 dežel!

In koliko je imela Avstrija z Ogrsko vred prebivalcev? 52 milijonov. — Površina in število prebivalcev so glavni faktorji v vsaki državi. Avstro-Ogrska je bila velesila, ker je imela tako veliko ozemlja in zaradi tega toliko prebivalcev. In svet je trepetal včasih pred avstro-ogorskimi bajoneti in topovi! Toda Avstro-Ogrska je imela slabo podlago, ker je bila nasproti slovanskim narodom nepravilna, posebno nasproti Slovincem in Čehom. Ni čuda, da sta se ravno ta dva naroda trudila, to državo raztrgati na vse kraje in konce.

In res se jim je s pomočjo Rusov, Francozov in Angležev to posrečilo!

Kaj je ostalo od stare Avstrije, določa velevažni člen 27., ki se prične z besedami: „Les frontières de l'Autriche servent fixées comme il mit“; to se pravi: meje Avstrije se določajo v sledeče. Nas ne zanima seveda, po katerih višinah teče ravno meja — pač tem bolj, kaj je od stare Avstrije še ostalo.

Ostalo je od prej naštetih dežel samo sedem in sicer 4 cele: Spodnje in Gornje Avstrijsko, Predarlško in Solnograško in 3 so bile precej zmanjšane: Tirolsko, Koroško, in Štajersko. Celih petnajst dežel pa sploh ni več pri Nemški Avstriji.

Kako velike so dežele, ki so ostale pri Nemški Avstriji?

1. Spodnje Avstrijsko	19.600 km ²
2. Gornje Avstrijsko	12.000 „
3. Solnograško	7.200 „
4. Predarlško	2.500 „
5. Tirolsko (brez južnega dela, kjer so Lahi pograbili skoraj 1/4 milijona Nemcev)	13.000 „
6. Koroška (brez Kanalske doline, katero so Lahi vzeli iz A cone)	8.500 „
7. Štajersko (brez južnega dela z Mariborom, kar imamo mi Jugoslovani)	16.500 „
vkup	79.300 km²

Stara Avstrija z Ogrsko je bila torej malo več kot osemkrat tako velika, kakor sedanja Nemška Avstrija. Take stvari si moramo ja dobro zapomniti, da moremo presojati moč te ali one države. Brez števil ni politike; brez števil je človek slep v politiki. Da ne pozabimo: Nemška Avstrija je samo osmi del stare Avstrije.

Koliko ima Nemška Avstrija prebivalcev?

1. Spodnje Avstrijsko z Dunajem	3.5 milj.
2. Gornje Avstrijsko	0.8 „
3. Solnograško	0.2 „
4. Predarlško	0.15 „
5. Tirolsko	0.42 „
6. Koroško	0.3 „
7. Štajersko	1.1 „
vkup	6.47 milj.

Nemška Avstrija ima torej približno 6 1/2 milijona ljudi, ali če primerjamo to število s številom

Podlistek.

Fr. Kovač:

Izza polpreteklega časa.

Leto dni je preteklo, odkar je prišlo nad slovenski Korotan neizmerno gorje, ko se je nemško plena željno vojaštvo kakor povodenj zlilo po naših krajih, povsod pleneč in ropajoč.

Spominjam se še na vse dogodke preteklega leta, posebno en prizor mi je ostal živo v spominu.

V nedeljo, meseca majnika, sem imel, ker je bila župna cerkev poškodovana, službo božjo na podružnici. Vsled hudega obstreljevanja se potem nisem mogel vrniti v župnišče in sem se izprehajal po vasi sem in tja. Vsak trenutek se mi je obračal pogled tja proti jugu, kjer se je vršil odločilen boj, gledal sem proti izhodišču Karavank, odkoder smo že tako dolgo čakali odrešitve. Danes se bo odločilo, smo si mislili, poslušajoč zamolklo bobnenje topov.

Ker nisem imel v trenutkih nervoznega pričakovanja kaj početi, sem zavil v gostilno, a tudi tam me ni dolgo vzdržalo. Šel sem zopet na prosto in se izprehajal. Prišel sem do nekega skednja.

Tam na mostovžu so sedele 3 deklice, moje učence. Z upom in s strahom so se ozirale proti kraju, odkoder je prihajal grom, odkoder smo pričakovali odločitve.

Ustavil sem se pri njih in neopažen slišal sledeči pogovor.

Prva: „Bo pa ja pri nas Jugoslavija!“

Druga: „Oh, da bi bila!“

Prva: „Jaz bom molila, da bode pri nas Jugoslavija. Vsak večer molim en očenaš.“

Tretja: „Jaz bom tudi.“

Nekoliko v zadregi so se obrnile k meni, ko so me zapazile, a brž se opogumijo in najstarejša me vpraša:

„Kajne, gospod, da bo pri nas Jugoslavija?“

„Seveda bo, le nič se ne bojte, prav gotovo bo, samo počakati moramo,“ odvrnem.

In vsedel sem se še jaz na zeleno trato k mladim deklicam; zrlji smo v daljavo in opazovali boj. Slišal sem pritajene vzdihne nedolžnih otrok in njihove iskrene želje, da bi bila sreča našim ugodna.

Dolgo časa se je vršil boj in vedno silovitejši so grmeli topovi. A mi smo neslišno sedeli na trati: nismo videli v azurnem ozračju švigajočih granat; naš pogled je bil obrnjen na eno samo točko. Z napeto pozornostjo so gledale deklice nepremično tja in njihova lica so rdela nestrpnega pričakovanja.

Pa na našo žalost takrat bojna sreča ni bila mila našemu orožju. Kakor hijene so se Nemci z divjim krikom, polni zmagovalstva sestrđani razkropili po slovenskih hišah, zahtevajoč, da jih nasitijo.

Obrazi deklic so se zresnili in oči so se jim napolnile z žalostjo.

„Ah, nič ne bo, Nemci gredo nazaj in še več jih je, kakor včeraj.“

„Zopet jim bodo ljudje morali dati jesti. Pri nas so že včeraj vse meso pojedli. Očeta so pa

hoteli ustreliti, ko so jim rekli, da nič več nimamo.“

„Pa bo vseeno tukaj Jugoslavija.“

Spomini.

(Piše Karel M. pd. Kranje, Podjergom.)

Pred letom 1848. so bila po deželi sodišča, kjer so se opravljale vse sodnijske reči: pravde, tožbe, kupne in druge pogodbe in dr. Vse te reči je imel v rokah flegar ali omtan, kakor so mu pravili. Eno tako pogodbo, ki jo je napravil flegar, imam še zdaj od mojega očeta, ko so kupili kajžo v N. za 120 gld., zemljišče, ki je spadalo h kajži je obsegalo 300 sežnjev. Pogodba je pisana seveda v nemškem jeziku in ker oče in tudi drugi tedaj še niso znali pisati, je napravil pod pogodbo križ flegar sam, pa je bila veljavna. V Celovec kmetu ni bilo treba hoditi, tam je bila samo deželna vlada; pač pa je zahajal v mesto, če je imel kaj naprodaj. Svojih izdelkov mu ni bilo težko prodati, čeprav ni znal nemški — ker Celovčani so tedaj še prav dobro znali tudi slovensko.

Med drugim je flegar od deželne vlade imel tudi naročilo, da mora vsako leto poslati gotovo število fantov v Celovec, da jim tam oblečejo vojaško suknjo; vendar se pa flegar ni pečal sam s tem poslom; imel je za to birača in ta spet hlapce, da so lovili fante po vaseh. Kot pomagala so imeli birači in hlapci še velikega psa, ki jim je pomagal pri človeškem lovu. Če so prišli na kmete, takoj se je raznesla po vsi oko

lom prebivalcev v stari Avstriji, tudi samo osmi del stare Avstrije.

Iz teh števil razvidimo, da je bila Avstrija na drobne kose raztrgana; ostalo ji je samo to ozemlje, kar je res nemško in na Koroškem par tisoč zilijskih Slovencev in Slovenci iz Beljaške okolice, ker so Lah to izrecno zahtevali, da imajo prosto pot čez Beljak, Št. Vid na Dunaj.

Nasproti temu so pa naši bratje Čehi vzeli skoraj 3 milijone Nemcev v svojo državo, ker jih smatrajo čisto pravilno kot „privandrance“ — kakor mi naše Nemce v A cona ali v Mariboru itd.

Držati se moramo načela: Kdor pride k nam, je dobrodošel, toda mora biti miren in ne sme zgage delati, toda zemlja ostane na večno slovenska in če tudi par Nemcev tukaj biva.

Toliko o velikosti in številu prebivalstva Nemške Avstrije, kakor določa člen 27. mirovne pogodbe. (Konec sledi.)

O devizah, valutah in o borznem poročilu.

(Konec.)

Da bomo cene deviz razumeli, naj navedem primero iz praktičnega življenja: Predstavljamo si gospodarja, ki je zadolžen. Vsakemu drugemu v vasi je dolžan ter je moral potem takem podpisati veliko dolžnih pisem. (Deviza in menica tudi nista drugega nego posebna vrsta dolžnih pisem.) Navada je, da se dolžno pismo ne proda, ampak se čaka z njim, da dolžnik sam plača.

So pa slučaj, da ljudje, ki so posodili, sami pridejo v denarne stiske. Dolga izterjati ne morejo, ker dolžnik nima denarja. Ne ostane jim nič drugega, nego da prodajo dolžno pismo komu drugemu, kateri ima dovolj denarja, da čaka na povrnitev. Kaj bo ta rekel: Ker je dolžnik jako zadolžen in je zaraditega mogoče, da nam ne bo vse povrnjeno, dam ti za to zadolžno pismo samo 400 kron namesto 500 kron, na katero vsoto se glasi.

Tako je tudi z devizami. Če se glasijo na gospodarsko močno državo, so devize drage, v nasprotnem slučaju pa ne.

Na zagrebški borzi se je plačevalo na pr. 15. marca 1920 za devizo New-York 15700, to se pravi: jugoslovanski trgovec, kateri je naročil iz Amerike blago za 100 dolarjev je moral plačati 15.700 jugosl. kron.

V borznih poročilih se imenuje deviza tudi „blago“, ker je pravzaprav deviza nakaznica na blago. Jugoslovanski trgovec je z devizo dobil blago z Dunaja in dunajski dobi z devizo blago iz Jugoslavije.

Deviza Praga je bila 8. aprila 211—215, to pomeni: jugoslovanski trgovec, ki naroči iz Prage za 100 čeških kron blaga mora plačati 211 do 215 jugoslovanskih kron. Deviza Berlin je bila istega dne 230—240.

II. Valuta.

Valuta ne pomeni nič drugega nego denar, samo v trgovini se rabi navadno latinski izraz valuta. O denarju ali valuti pa smo itak že v zadnjih številkah „Mira“ pisali, da nam tu ni treba več ponavljati. Če je med državami pravilna trgovina, mora stati deviza in valuta na isti vi-

lici vest, da lovi birič fante. „Birič gre!“ ta klic je letel od hiše do hiše in ni bilo treba dvakrat reči: „Fantje, skrijte se!“ Pred biričem niso bili varni fantje, ne podnevi, ne ponoči in v takih nevarnih časih fantje sploh niso poznali postelje, ležali so po skednjih, po utah, v hlevih, v gozdu, nekateri fantje so jo pa celo vdarili v gorovje k drvarjem, kjer so kuhali oglje. Včas se je znašlo po 10 do 15 fantov pri kakem drvarju, ki je bil doslej vaju samote. A tudi tukaj se fantje niso čutili dosti varne in vsako noč sta morala stati na straži dva fanta, da so mogli tovariši mirno spati. — Na enega teh biričev se še prav dobro spominjam; Feigl se je pisal. Med Gospo-sveto in Šmihelom stoji gostilna z lepim in velikim gospodarskim poslopjem in tukaj je neki fant Feigla zabodel z nožem, ko ga je ta hotel prijeti. Birič je bil takoj mrtev. Zapustil je tri otroke. Smilili so se mi reveži; vse sem dobro poznal, ker smo skupaj izgrali na trati.

Prišlo je leto 1848. Prva skrb vlade je bila, da napravi red. Nehale so flegarnije in vsa sodništva so bila zdaj vpoklicana v Celovec. Leta 1850. in 1851. so bile volitve županov. Ob taki priliki je prišel vselej kak uradnik iz Celovca. Drugi del volitve se je vršil v cerkvi, kjer je uradnik izvoljenemu županu in dvema občinskima svetovalcema narekoval prisego. Radovednega ljudstva ni manjkalo ob taki priložnosti. L. 1860. sem tudi jaz bil priča take županske inštalacije. Navadno je bila taka slovesnost napovedana ob nedeljah po popoldanski službi božji.

(Konec sledi.)

šini. Zakaj? Plača se namreč lahko z devizo ali z valuto (denarjem) in če je recimo deviza visoka in valuta nizka, se plačuje seveda z devizo in če je potem takem veliko deviz v tujini, postanejo cenejše in tako je ena regulatorka druge.

Jugoslovanska valuta je stala na dunajski borzi 31. marca 1920 125—155, to se pravi, za 100 jugosl. kron se je dobilo 31. marca 1920 125 do 155 nemško-avstr. kron.

Deviza istega dne je stala 144—160, valuta samo 125—155.

V tem se vidi nepravilna trgovina med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo.

Po navadi stoji deviza za malenkost višje, ker je bolj sigurna nego valuta.

III. Borzno poročilo.

In zdaj k zadnji točki — k borznemu poročilu! Morda je bomo zdaj že malo razumeli!

Pravzaprav bi morali čitatelji listov pogledati prej na borzno poročilo nego na dnevne novice in razne, včasih prav malo vredne notice.

Zagreb, 7. aprila 1920:

Deviza (blago)	Valuta (denar)
Berlin 245—250	228—230
Rim 835—870	850
New-York 16100—16300	15000—15200
Dunaj 67—68	66—67
Praga 210—212	190—200.

Samo en primer naj še razložim: Jugoslovanski trgovec, ki je naročil za 100 dolarjev blaga, je moral plačati 7. aprila za to blago 16100 do 16300 jugosl. kron. Za 100 dolarjev se je plačalo 7. aprila na zagrebški borzi 15000 do 15200 jugosl. kron!

In na koncu pogledajmo še na borzo v Curih, katera je nekak barometer gospodarske moči evropskih držav; to borzno poročilo nam več pove nego nekak „Beschichtigungsartikel“ — recimo lista „Freie Stimmen“. Sploh je uredništvo „Freie Stimmen“ in borzno poročilo iz Curiha vedno v boju in sicer „Freie Stimmen“ lažejo — borzno poročilo pa pove resnico. Evo ga!

Curih, 7. aprila:

Sedaj:	Pred vojsko:
Berlin 8·80	123—
Praga 7·50	106—
Zagreb 3·50	106—
Krakov 2·50	106—
Budapešta 2·60	106—
Dunaj 2·50	106—
Pariz 36—	Pred vojsko enak denar s Curihom
Rim 25—	— danes velika razlika! Francija in Italija sta pač preveč trpele med vojsko.

In dan za dnevno francoski in laški denar pada, kar je v zadnjem času najbolj važen dogodek na svetu!

London 22— 25·29

Torej tudi angleški denar nasproti denarju nevtralne Švice je za nekaj padel.

New-York 552— 520—

Amerikanski denar je nasproti švicarskemu celo poskočil, akoravno se je udeležila Amerika vojske, Švicarska pa ne.

Amerikanski dolar — gospodar sveta!

In pri tej priliki se spominjam rajnega dr. Kreka. Sedeli smo akademiki okrog njega v kavarni ter poslušali njegove besede: „Bogastvo Jugoslavije tiči tudi v tem dejstvu, da imamo na tisoče ljudi v Ameriki, ki nam bodo po vojski prinesli drage dolarje.“

Ne vem, ali ima naša vlada čas misliti, da bi začela njemati te dolarje ter s tem povzdignila naš denar?

Mirovna pogodba z Nemško Avstrijo.

Člen 271.

— Z. — Člen 271. je eden najbolj trdih in za narodno gospodarstvo Nemške Avstrije najbolj uničujoč, ker pomeni naravnost katastrofo bank in hranilnic v Nemški Avstriji.

Da razumemo dobro ta člen, moram navesti najprej praktično primero, na kateri bomo videli, da je ta člen tudi upravičen.

Obrtnik je naložil denar v hranilnico, recimo 1000 K in sicer še pred vojsko, ko je imel denar še veliko vrednost. Za ta tisočak bi dobil obrtnik lepega konja in še eno kravo. — Zdaj pa narobe! Kmet je zadolžen pri hranilnici, recimo za 10.000 K. Ta vsota je pomenila pred vojsko zadolžitev skoraj polovice posestva.

Prišla je vojska in Nemci, ki so vodili Avstrijo, so nam denar uničili, izgubil je svojo vrednost. Številke 1000 K, 10.000 K, katere smo zgoraj navedli, so ostale iste po zunanosti — ne pa po vsebini. Za obrtnika, ki vzdigne svoj tisočak, pomeni ta vsota malenkost; za kmeta je vrnitev 10.000 K malenkost, prodaja konja in stvar je poravnana. Hranilnica mora biti zadovoljna, ker kmet ji je vrnil, kakor je

bilo zapisano v hranilniških knjigah. Ni mi treba omeniti, da v dejstvu, da je izgubil denar na vrednosti, tiči drugo razveseljivo dejstvo, da so kmetje svoje dolgove poplačali. Tako je z denarjem in z dolgovi v eni in isti državi! Kar je napisano, se plača in se ne vpraša, kako vrednost je imel denar prej in kako ima ob času vrnitve.

Ni pa tako z dolgovi med pripadniki raznih držav in ravno s tem dejstvom je v zvezi člen 271!

Avstrija je „slavno“ razpadla v razne države in tako so postali ljudje, ki so bili prej državljani ene in iste države, pripadniki raznih držav in zaradi tega nismo več zadovoljni, da nam plačajo v denarju, ki je izgubil na svoji vrednosti v taki meri, da na tujih borzah sploh nič ne pomeni. In to določa ravno člen 271!

Čitajmo: „Les dettes seront payées dans la monnaie ayant cours légal, lors du paiement dans l'Etat dont le ressortissant de l'ancien Empire d'Autriche est devenu ressortissant. Le tansé du change applicable andit règlement sera le taux moyen cote à la Bourse de Genève durant les dix mois qui ont précédé le 1er novembre 1918.“

Dolgovi se imajo plačati v onem denarju, kateri bo v času plačila v državi, katere državljan je postal pripadnik prejšnjega avstrijskega cesarstva, zakonito plačilno sredstvo in sicer po povprečnem kurzu ženevske borze tekom zadnjih dveh mesecev pred 1. novembrom 1918.

Kaj vse to pomeni, bomo videli na sledečem. Razume se, da so dolgovi tudi vloge, ki jih imajo naši ljudje v nemško-avstrijskih bankah in hranilnicah.

Vzemimo sledeči slučaj: Neki kmet v A cona ima pri kaki celovski hranilnici 1000 K vloženih. Izplačati mu mora hranilnica v jugoslovanskih kronah, ker člen 271 določa „v onem denarju, kateri bo v času plačila v državi, katere državljan je postal pripadnik prejšnjega avstrijskega cesarstva, zakonito plačilno sredstvo.“ Plačilno sredstvo je pri nas jugoslovanska krona! Toda ne samo v jugoslovanskih kronah, ampak tudi po kurzu, katerega je imela jugoslovanska krona tekom zadnjih dveh mesecev pred 1. nov. 1918. Povprečen kurz je bil 18 centimes! Ker pa je danes kurz naše krone 3 centimes, mora celovška hranilnica 6krat toliko plačati v našem slučaju 6000 jugosl. kron.

(Opomba: Da je naša krona padla od 18 cent. na 3 cent., nas ne sme vznemirjati! To je splošen evropski pojav, da evropski denar neprenehoma pada. Češka krona je stala na 34 cent., danes stoji na 8 cent., Nemško-avstrijska stoji na 2 cent. Laška lira, ki je stala meseca julija 1918 na 68 cent. — stoji danes na 25 cent.)

Toliko torej o tem vелеvažnem členu 271. Seveda smo mi opravičeni zahtevati svoje vloge šele tedaj, ko stopi mirovna pogodba v veljavo, kar se bo zgodilo v najkrajšem času, če ne v maju, v juniju gotovo in za nas A-conarje šele po izvršenem glasovanju.

Kaj pravijo Nemci k temu členu 271?

Naj navedem samo dva glasova!

„Börsen-Wochenbericht (Sondernummer)“ januarja 1920 piše na drugi strani:

„Noch schwebt als Damoklesschwert jene Bestimmung des Friedensvertrages von St. Germain über den Banken, der zufolge die Bezahlung der ausländischen Vorkriegsschulden nach dem seinerzeitigen Wert der Krone zu erfolgen hat.“

„Še visi kot Damoklejev meč ono določilo ženevske mirovne pogodbe nad bankami, po kateri se morajo inozemski predvojni dolgovi plačati v onem kurzu krone, katerega je imel pred vojno.“

„Börsen-Wochenbericht“ sicer upa, da se bo to določilo spremenilo, kajti sovražniki nimajo vzroka, kakor stoji tam dobesedno: „das gänzlich zerrüttete Österreich völlig zugrunde zu richten.“ Mi pa pravimo, zakaj se ne bi upalo, ko je vsak up tako po ceni...

Dr. Bauer se je pa izjavil 7. junija 1919 v dunajskem parlamentu o tem členu 271:

„All das ist einfach grotesk“, vse je naravnost gorostasno. (Glej Arbeiterzeitung z dne 8. junija na strani 5.) Na koncu bi samo sledeče pristavil: Žalibog, da imajo vloge v Celovcu večinoma nemški kapitalisti iz A cone in nemčurji. Oni bodo uživali dobrote člena 271. Mogoče nam pa bodo še kedaj hvaležni, ko bodo vzdigovali pri celovških bankah in hranilnicah 6krat več — nego so vložili.

Upajmo! Mogoče pa bodo celovskim bankam in hranilnicam iz ljubezni do Nemcev popustili — toda ne verjamemo...

Toliko o členu 271! To vse je samo majhen del mirovne pogodbe, ki je tako sramotna za Nemško Avstrijo. Ni čuda, da Nemci v svojih brošurah, letakih in časopisju ničesar ne omenijo o takih členih — pač pa tem bolj tulijo v svet in posebno v A-cono: „Slovenec, Ti si tako pohleven, pljuni si sam v svojo skledo!“ „Poglej, Slovenec, mi bomo morali plačevati, bodi tako prijazen, še Ti z nami plačaj.“ Tako pravijo vrnivši se folksverovci, celovška gospoda in vsi nemški celovski časopisi. Pa oprostite gospodje Nemci, mirovna pogodba drugače govori!

Študirajte jo!

Glasovanje.

1.

-Z- Krasno vreme imamo letos, da je veselje; vsi smo ga veseli, najbolj pa naš kmet, ki ima upanje, da bo letina dobra. In če bo letina dobra, si opomorejo tudi drugi sloji. Ni dvoma, da bo draginja v jeseni očitno nehala. Do tistega časa bo pa tudi glasovanje pod streho in gospod poslanec Paulitsch bo pač prav lahko že mogel razumeti, da je Vrbsko jezero deljivo, kar si zadnjič v dunajskem parlamentu ni mogel predstavljati. Kar se pa rib tiče, gospod poslanec, barvali jih ne bomo; kdor jim bo dal več jesti, tam bodo — kaj ne?!

2.

Mi smo mi! Mnogokrat se sliši na Koroškem, da vlada malo skrbi za Korošce, da se drugi Slovenci ne zanimajo za usodo Koroške itd. itd. To ni prav! Ali mi Slovenci na Koroškem vemo, kake težkoče imajo Jugoslavi v drugih delih naše Jugoslavije, recimo na pr. naši bratje na Primorskem? Ne iščimo pomoči od drugih strani, ampak držimo se načela: Mi smo mi! Kar sami napravimo, to velja! Vsak Slovenec na Koroškem na svoje mesto, in zmaga je naša!

3.

Jaz sem jaz! Kritiziranje in zabavljanje je danes na dnevnem redu v pasu A. Poznam v Pliberku majhno sobico, kjer se samo kritizira, posebno če je sobica malo bolj zakajena. Kritizira se posebno delovanje raznih „narodnih“ in „okrajnih“ inštan. Naše načelo naj bo: malo govoriti, malo kritizirati in zabavljati, ampak v svojem malem delokrogu, in naj bo to občina, vas ali samo ena hiša, po svojih močeh delovati ter si misliti: kar jaz sam napravim, to nekaj velja. Jaz sem jaz! Razne inštan. nimajo in ne morejo imeti pregleda po celem pasu A, da bi mogle vse same napraviti.

4.

Kaj bi rekli pred vojsko celovski gospodje, če bi slutili, da bodo po vojski veliki diplomatje v Parizu imenovali Slovence v Podjuni in v Rožu s črko A — Celovčane pa s črko B, ki je v alfabetu šele na drugem mestu!

5.

Pred kratkem se je sprehajal francoski general ob demarkacijski črti in se čudno jezil — sape mu je bajè zmanjkalo — da jugoslovanski vojaki še niso zapustili pasa A. — Je že mogoče, kajti to vest so razširjale merodajne „babe“, ki imajo ozke zveze „z merodajnimi krogi“.

Kaj bo, če bo dan pred glasovanjem malo zagrmelo, ker bo ravno tedaj vladala najhujša vročina. Nemci bodo razširjali novico po deželi, da se Bog jezi nad Slovenci, ker so tako požrešni...

6.

Zakaj so Nemci prepričani, da bodo zmagali? Zato, ker je upanje po ceni. Pet let je nemški cesar Viljem upal in trobil med svet, da bodo Nemci zmagali, navsezadnje se je pa vendar le varal ter moral odstopiti. Voditelji morajo upati, ker jih je sram brez boja se vdati, ljudstvo pa zaupa v svoje voditelje, in če jih pelje tudi na veliko gnojišče. — Upanje Nemcev smatram kot nekaj „Galgenhumor“, to se pravi: vsak zločinec se na zunaj smeje, predno ga obesijo — v notranjosti pa ga peče vest... Tako tudi vas, Nemci in nemškutarji!

7.

Za 100 jugoslovanskih kron plačujejo na Dunaju uradno na borzi 150 nemško-avstrijskih. To lahko vsakdo čita v dunajskih listih kakor na pr. „Neue Freie Presse“.

V brošuri „Kärntens Schicksalsstunde“, s katero Nemci agitirajo po slovenskem delu Koroške, stoji na 11. strani spodaj: „Die südslavische Krone ist weniger wert als die deutsch-österreichische. In Wien erhält man für 100 südslavische Kronen nur 95 deutsch-österreichische.“

Kdo ima prav?

Velik cerkven in ljudski shod

se vrši na binkoštni ponedeljek dne 24. maja pri Marijini božji poti v Dolini pri Grabštanju k Mariji, pomočnici kristjanov, s sledečim sporedom: Na predvečer šmarnice. Zjutraj se začnejo svete maše ob 1/2 6. uri. Slovesna božja služba ob 8. uri pod milim nebom (ob lepem vremenu) v spomin 106letnice vrnitve papeža Pija VII. iz pregnanstva. Nato ljudski shod. Zastopane naj bodo vse organizacije in društva v največjem številu. Pridejo priznani govorniki in govornice. Ob 2. uri šaloigra: „Pri gospodi“. Kratak govor. Krasna igra: „Dve materi“, h kateri so posebno vse Marijine družbenke iskreno povabljene. V odmorih petje umetnih in narodnih pesmi. Po končani slovesnosti šmarnice. Vsi, ki ste tako radi romali ta dan v — upamo — še vedno naše narodno svetišče v Gospo Sveto in vam je letos še zabranjeno, pridite k Mariji, pomočnici kristjanov, da nas skoraj reši pregnanstva in jetništva. Povejmo svetu, da imamo dve materi, nebeško: Marijo, in zemeljsko: Jugoslavijo. Vsi na noge ta dan in na veselo svidenje v Dolini!

(Ure so računene po pravem času. V slučaju slabega vremena bo ljudski shod ob pol 10. uri v obširnih prostorih grada v Grabštanju in boste tudi igri tam uprizorjeni. Dekleta, pridite v narodnih nošah!)

Dnevne vesti.

Posnemajmo jih! Časniki se nahajajo danes zaradi draginje v velikih krizah. Vsaka stranka skuša zasigurati svojem listu potrebnih pogojev za obstanek. Tako delajo tudi v Nemški Avstriji. Štajerski kršč. socialci podpirajo z darili svoj list „Grazer Volksblatt“, ki v 217. številki z dne 15. maja 1920 prinaša izkaz o izdatnih prispevkih. Tudi koroški Slovenci uvidevajo težavno gmotno stanje svojega „Mira“ in so v skrbeh za njega obstanek začeli prispevati: **Hranilnica in posojilnica v Sinčivesi** 300 K, **Kumer Jurij**, mlinar, Važenberg pri Zg. Trušnjah, 120 K. Iskreno zahvaljuje uprava.

Romanje na Brezje. Marijine družbe iz borovelskega okraja priredijo skupno z drugimi mladinskimi organizacijami na binkoštno nedeljo dne 23. majnika 1920 skupno romanje k Mariji Pomočnici na Brezje, da se naši materi pokloni vsa naša mladina. Vozil bo normalni vlak ob 1/2 5. uri popoldne iz Vetrinja, nazaj pa drugi dan posebni vlak, po znižani ceni. Da se pripravi zadostno število vozov, prosim, da se prijavijo do 17. t. m. vse udeleženske in udeleženci pri svojem župnem uradu. Župni uradi pa blagovolijo takoj, če mogoče brzojavno, naznaniti število udeležencev na župni urad Žrelec.

Dr. Janko Arneje

škof. zastopnik Marijinih družb na Koroškem.

Odlikovanje. G. general Maister je bil odlikovan po prestolonasledniku Aleksandru z redom belega orla III. razreda z meči. Gospodu generalu k zaslužnemu odlikovanju iskreno čestitamo.

Manifestacijski shod v Pliberku na praznik Vnebohoda dne 13. maja 1920 se je veličastno obnesel. Ljudstva se je nahajalo okrog 6000, večinoma kmetskega. Govorniki so v živih besedah razložili zbranemu občinstvu pomen plebiscita. Tudi pri popoldanski predstavi je bila dvorana nabito polna. Obširneje poročilo sledi.

Velikovec. Podružnica Mariborske eskomptne banke se je preselila v novo opremljene prostore v Zechnerjevi hiši na Mestnem trgu. — Mornariški zdravnik dr. Slamnik, koroški rojak, ordinira v hiši otroškega vrtca.

Apache. Na binkoštni ponedeljek uprizorijo tukaj fantje iz Galicije igro „Nemški ne znajo“. Na sporedu bo tudi petje in govor. Prijatelji poštene zabave vljudno vabljeni!

Železna Kapla. Namesto odstopivšega Jakoba Grubelnika je imenovan za obč. gerenta Peter Piskernik, posestnik in gostilničar. Namesto Jurija Krištofa, ki je umrl, je imenovan za prisednika v gerentski sosvet dr. Jakob Hodžar, vodja okrajnega sodišča.

Prošnja. Ker mi je sodaliteta naročila, da sestavim statistiko o naši prosvetni organizaciji, vljudno prosim vsa društva, ki so bila ali so še včlanjena pri S. K. S. Z., da mi poročajo: 1. Ime društva (natančno!); 2. ali spi ali deluje; 3. ime predsednika in tajnika; 4. Kdo je vodi. Čas je resen. Vsa društva moramo oživiti. Potem obudimo k novemu življenju tudi S. K. S. Z. za Koroško. — Ciril Kandut, kaplan, Borovlje.

Od nekoč. Z veseljem sem bral v „Miru“, kako po nekaterih krajih prav slovesno obhajajo žalne obletnice za junaki (marsikateri med njimi mučenec), ki so lani ob osvoboditvi Korotana žrtvovali svoje življenje. V Kotmarivesi so na primer razobesili v zvoniku žalno zastavo, v Guštanju so napravili grobni spomenik, nočem več naštevati, saj je v „Miru“ vse opisano, kje in kako so obhajali obletnice. Rečem samo, da vem še za več župnij, kjer počivajo jugoslovanski junaki in kjer se pa žalibog prav nihče ne zmeni za nje. Tudi na našem pokopališču je en ravnato pozabljen grob junaka, in tudi iz naše župnije je en nadebuden mladenič nekje drugje pokopan, ki je žal ravnato pozabljen. Vprašam Vas, ki se čutite za to poklicane: „Ali ni to Vaša dolžnost? — Oni so darovali najdražje — svoje življenje — za Vas, Vi pa se jih še spomnite ne!“

Koroški Orel.

Zvišanje poštne pristojbine. Počeni s 16. majem 1920 so se poštne pristojbine zvišale. Pristojbina za pisma je za 20 gramov 25 par (1 krona), a za vsakih nadaljnih 20 gramov, oziroma za vsak del te teže po 15 par (60 vin.). Pristojbina za dopisnico je 15 par (60 vin.), za tiskovine se plača za vsakih 50 gramov, oziroma del te teže, po 5 par (20 vin.). Za vzorce je treba plačati za vsakih 50 gramov, oziroma del te teže, po 5 par, najmanj pa 10 par (40 vin.). Za paket brez naznačene vrednosti se plača do 3 kg 1.50 dinarja (6 kron), preko 3 do 5 kg 2 din. (8 kron), preko 5 do 10 kg 4 din. (16 kron), preko 10 do 15 kg 6 dinarjev (24 kron), a preko 15 do 20 kg 8 din. (32 kron). Paketi preko 20 kg se ne sprejemajo. Po poštni nakaznici se lahko pošlje do 1000 dinarjev (4000 kron). Pristojbina do 25 din. (100 kron) 25 par (1 krona), preko 25 do 50 din. 50 par (2 kroni), preko 50 do 100 din. 60 par (2.40 kron), preko 100 do 200 din. 70 par (2.80), preko 200 do 300 din. 80 par (kron 3.20) itd.

Dopisi.

Velikovški okraj.

v **Vogrče.** Shod za dober izid plebiscita je priredilo slov. kat. izobraž. društvo v Vogrčah na dan sv. Florijana. Po došlih procesijah iz Pliberka, Žvabeka, Šmihela, Globasnice in Kazaz in po končani božji službi se je zbralo okoli 800 ljudi pod staro vaško lipo, ki je bila gotovo že priča nekdanjih taborov po Korotanu, zahtevajočih uresničenje naše stare pravde, ki se bliža sedaj koncu. Koroška, zibelka Slovencev, ona dežela, ki hrani največ dokazov nekdanje naše lastne državnosti, mora sedaj pripasti končno-veljavno majki Jugoslaviji. To so glasno zahtevali vsi zborovalci, moštvo in žensstvo, to so spoznali na podlagi govorov g. nadučitelja Močnika, ki je s po večini gospodarskimi razlogi in s pomočjo pripoznanj avstrijskih vodilnih listov raznih strank samih spretno dokazal, kje čaka naše

Mariborska eskomptna banka

Glavni trg št. 141 podružnica Velikovec Glavni trg št. 141

Telefon šte. 7 (interurban). — Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani št. 11.695.

Centrala Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Daje pojasnila vsak čas brezplačno. Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Podružnica Murska Sobota.

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Borovljah.

Delniška glavnica in rezervni zaklad:
okroglo K 50,000.000.

Dovoljuje vsakovrstne kredite po
najugodnejših pogojih.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice:

Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst in
Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.

Kup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Daje pojasnila vsak čas
brezplačno.

ljudstvo boljše bodočnost, ali v nemški Avstriji, ali v državi SHS, ter g. župnika J. Sekola, kateri je v svojih pozdravnih in sklepnih besedah navdušeno bodril navzoče, naj dajo pri glasovanju svoj glas ne za mrzel sever, ampak za topli jug. Sklenila se je tudi resolucija, naj vlada postopa bolj strogo proti onim, kateri hujškajo zoper našo upravo in državo. Vmes in ob sklepu je možki zbor vogrskih pevcev, pomnožen z nekaterimi glasovi iz sosesčine, zapel pod vodstvom g. vogrskega organista par lepih narodnih pesmi. U.

v Kazaze. Zborovanje pred cerkvijo je priredil narodni pododbor v nedeljo 2. maja. Govorila sta mnogobrojni poslušalci gg. vseučilišnika Fellacher in nam že vsem znani Urbanc, oba doma iz nemške Avstrije. Poudarjala sta s krepkimi, navdušenimi besedami, da Jugoslavija pri plebiscitu gotovo zmaga, ker so Slovenci zmagovali tudi pri prejšnjih volitvah v državni zbor kljub temu, da tedaj ženstvo ni imelo še volilne pravice in ker je Nemcev v pasu A zelo malo in tudi zato, ker Slovenci vendar ne bodo tako neumni in zarukani, da bi glasovali za državo, ki ima neizmerno poveljnih obveznosti napram antanti, kateri mora hočeš nočeš v teku 30 let poravnati vso v vojski storjeno in povzročeno škodo, in ki bi Slovence potem gospodarsko in narodno še bolj pritiskali kakor pred vojno. Zato bo vsak, ki ima še kaj značaja, razuma in močtatosti, glasoval za Jugoslavijo. Ona naj živi!

v Kazaze. (Razno.) Zime, kakoršna je bila letos, tudi najstarejši ljudje ne pomnijo. Snega skoraj nič, zato pa toliko ledu, da je bilo po potih, lesu in polju tako gladko kakor po Vrbskem jezeru, kadar po zimi zmrzne in se po njem drsajo Celovčani, da pozabijo na jed in glad. Solnce je neprestano sijalo, mrzlih vetrov ni bilo in zato tudi mraza, ki ga je včasih bilo po zimi do 20°, nikoli več kakor 6°. Smo pač na jugu sedaj, v Jugoslaviji! — V pustu se je pridno plesalo, ne preveč in ne premalo, ne povsod in ne nikjer, ne vsi in ne nobeni, tako, da je bilo vsem prav, plesalcem in neplesalcem. Pa časi se spreminjajo in v postu smo se šele prišli za glavo in spoznali, da tudi duša hoče svoje in smo radi in zelo malo izjemami hodili vsi k misijonskim pridigam g. o. Emilijana iz Nazarja. In ko je prišla velika sklepna procesija in velika noč, sta bila zaradi duše vesela duša in telo. Ohranimo si duh molitve, zatajevanja in dobrih sklepov! — In smrt je prišla v naše vasi in, ko je za nekaj časa morda samo odšla, je vzela s seboj Ogradnika Ceneta, delavca studenčničarja, Najbistovo Uršo, gostilničarko, ki je imela veličasten pogreb, za Šumahovim Pavlom tudi Šumahovo Zefo v cvetu njenih let, in ko je opravila v Humčah in na Metlovi, pa je tudi v Kazazah, kjer imamo najbližje k mrtvim, rekla pridni in v vsem vzgledni Brivici Trezi: „Pojdi z menoj!“ in Prižovnikovi mali Trezi: „Pridi v raj k nedolžnim otročičem!“ in ste šli in ni ju več med nami. Terezija Hafner in Uršuli Mišic so postavili tudi lep nagrobni spomenik. N. p. v m. — Sedaj imamo majnik, mesec šmarnic, drevje cveti, polje zeleni in kmet pričakuje letos z večjim upanjem kakor v prejšnjih letih po začetku vojske trdega dela sadove: bogato sečo in obilno žetev, kajti, „kdor dela, naj tudi je!“, je rekel Rutnikov Jurij na shodu v Rinkolah. Prav je imel, saj smo v Jugoslaviji, kjer bo vedno dosti dela, pa tudi jela.

v Metlova. (Beclnu-trpinu v tolažbo.) Komaj mu je pogorela hiša, o čemur je „Mir“ že poročal, in komaj je z nedopovedljivimi skrbmi in po mnogoterih potih začel zbirati prve potrebščine, da na novo pokrije ogorelo zidovje, že zopet je prišla nad njega nova skušnja. Poginili ste mu nagloma ena krava in ena junica. „Nesreča!“ pravijo oni, ki nič ne mislijo. Nesreče ni in je biti ne more in če bi bila, bi bila sama od sebe, nič pa ni na svetu samo od sebe, ampak vse vodi, oziroma dopušča volja Najvišjega, zato pa tudi nesreče ni, ampak v vseh, torej tudi v takih dogodkih tiči Prst Božji. Tudi pravičnega včasih Bog udari, da ga vadi v potrpežljivosti, da ga stavi v tem drugim za vzgled v križih in nadlogah, ki so po pregovoru: „Danes meni, jutri tebi!“ danes pri tem, jutri pa pri onem, in da nudi drugim priliko, pomagati bližnjemu brisati solze in celiti rane. „Kogar Bog ljubi, tega tepe!“

pravi star rek, in apostol pravi: „Ljubezen vse prenese“ in „kateri Boga ljubijo, jim služi vse v dobro“. Pa „Bog svojih ne zapusti ne na tem, ne na onem svetu“ in bo vam dal zopet svoj blagoslov kakor Jobu, Jakobu in Tobiji in vam pomagal po dobrih ljudeh in prijateljih. Zato ohranite kljub temu in ravno zaradi tega vedrega duha, pogumno voljo in veselo srce. Zaupajte v Boga in v njegove svete skrivnostne namene!

Vaš župnik.

Boroveljski okraj.

b Bilčova. (Shod.) 9. t. m. smo imeli pred Miklavžem shod. Shod je bil dobro obiskan, četudi je v začetku dež rosil. Govoril je g. dr. Šavbah iz Borovelj. Nastopilo je tudi več domačih govornikov. G. doktor nam je v lepem, daljšem govoru z besedami in številkami dokazal, da nimamo prav nič pomišljati, kako naj glasujemo, vse govori za Jugoslavijo. Celo Nemci sami se norčujejo iz Nemške Avstrije. Časopis „Muskete“ prinaša sliko, ko se lastovke vračajo nazaj v naše kraje in piše: „Die dümmsten Vieher sind doch die Schwalben; die kommen richtig wieder nach Deutsch-Österreich zurück.“ Res, le nevednež ali hudobnež bi mogel glasovati za Nemško Avstrijo.

b Loče ob Baškem jezeru. (Nemška kultura.) G. Martič Jožef, posestnik in gostilničar v Ratenčah, je šel 28. aprila 1920 preko črte po opravkih v Beljak. V Beljaku ga vidi g. Stadler iz Bekstajna, ki je stal v gruč nemčurjev ter zavpije za njim: „Führen Sie ihn nur hin und einen Strick um den Hals.“ (Peljite ga kar tja in vrv okoli vratu!) Tako bi se godilo Slovincem, ako bi zopet zagospodarili nemčurji. Pri glasovanju pa bomo tudi pošteno obračunali s temi kulturneži. V Beljak pa bi bilo dobro poslati malo Srbov, da bi jih naučili kulture.

b Sele. Človeku ni dobro samemu biti, tako si mislijo naši fantje in se korajžno ženijo. Dne 3. majnika smo zvezali kar tri pare naenkrat. In čudno: vsi trije ženini se pišejo Dovjak in so po starosti po eno leto narazen, čeravne si niso v sorodu. Naj nam mladi pari vzgojijo prav veliko krepkih Jugoslovancev.

Gospodarstvo.

Živinorejska zadruga za Žitaro vas in okolico naznanja, da bo sprejela na planini Šefnarco in Obir živino od vseh posestnikov, ki so se do 9. maja oglasili in kateri niso dobili kake pismene odpovedi. Gnalo se bo na planino: ovce 25. maja, konje in goveda 14. junija. Planinšina znaša od ovce 15, od goveda 50 in od konja 100 kron, katera svota se mora na binkoštni ponedeljek dopoldan v Društvenem domu v Žitari vasi naprej plačati. Tedaj se bomo pomenili tudi o zavarovanju živine na paši. Opozarjajo se še posebno oni posestniki, kateri še niso podpisali pristopnega lista, da tedaj gotovo sami pridejo, le onim z levega brega Drave ni tako važno, ker se tisti za enkrat kot člani ne bodo sprejeli, priti

pa mora seveda tudi kdo tedaj plačati, ker kdor ne pride, temu zapade pravica do paše.

Načelstvo.

Možje in žene, fantje in dekleta!

Važen čas glasovanja se bliža. Pridno poročajte svojemu staremu znancu „Miru“! Spravite ga v vsako slovensko hišo! Zahtevajte ga v gostilnah, zahtevajte ga v trgovinah! Kdor hoče naš denar, mora imeti tudi naš list! Denar pošljite upravnistvu „Mira“ v Prevalje. Pristavite, ali je nov ali star naročnik.

Društvene vesti.

Koncert „Narodne čitalnice“ na Prevaljah v nedeljo, dne 9. maja 1920 je prav dobro uspel. Zahvala gre predvsem gospod in gospodičam, ki so požrtvovalno delovale za predpripravo, pri prodajanju ovetlic i. dr., nadalje neumorno delujočemu pevovodji, g. nadučitelju Horvatu, prevaljskemu pevskemu zboru in pevcem iz Guštanja, ki so radevolje priskočili na pomoč, ter orkestru iz Pliberka. Vsi so dobro rešili svojo vlogo in je bilo občinstvo splošno zadovoljno s prireditvijo. Akoravno je bil obisk poveljen, vendar bi bili pričakovali posebno iz Prevalj več gostov. Ali se morda še vedno boje folkswehra?

Listnica uredništva.

Žrelec: Če pride rokopis 12. v Velikovec, ne more iziti poziv 12. v Prevaljah, kjer se je tiskala ta dan zadnja številka „Mira“. Upamo pa, da bo poziv še vendar izdal.

Lastnik in izdajatelj: Gregor Einspieler, prošt v Tinjah. Odgovorni urednik: Otmar Mihálek. Tisk tiskarne Družbe sv. Mohorja v Prevaljah.

Za ovčjo volno zamenjam fin barhent; dam za 1 kg volne 2 m. Volno je treba prinesiti s seboj in sem doma ob sredah, sobotah in nedeljah. J. Oswald, Velikovec, kavarna Sparl.

Ovčjo volno

v večjih množinah kupuje
družba

„IMPEX“

v Ljubljani, Krekov trg 10.

Pismenim ponudbam s ceno je priložiti mali vzorec.

V zalogi
Družbe sv. Mohorja na Prevaljah

je izšla knjiga:

Sket - Podboj:

Slov. Sprach- und Übungsbuch

8. Auflage.

Cena vez. 40 K.

Kupi „Drava“ Maribor.

Rezan les (smrekov, jelkov, borov, macesnov, bukov),
tesan les (smrekov, jelkov, borov),
okrogel les (smreka, jelka, bor, macesen),
bukov les (hlode od 25 cm debelosti naprej),
drva (trda in mehka),
stoječi les v gozdu,
smrekovo skorjo

kupi vsako množino

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba

z o. z.

v Mariboru.

Kupi „Drava“ Maribor.